

Związki między psychozami a traumą interpersonalną

Relationships between psychosis and relational trauma

SZYMON CHRZAŚTOWSKI

W artykule, odwołując się do wyników badań empirycznych, starano się przedstawić obecny stan wiedzy dotyczący relacji między traumą interpersonalną i psychozami (szczególnie schizofrenią). Wśród pacjentów leczących się psychiatrycznie szczególnie wysoki odsetek (sięgający nawet do 50%) jest ofiarami przemocy fizycznej lub seksualnej. Przemoc wobec dziecka jest związana z wieloma zaburzeniami psychicznymi, w tym z psychozami. Istnieją dowody wskazujące, że związek traumy z psychozami może być nawet silniejszy niż w przypadku innych zaburzeń. Rosnąca liczba badań poświęcona jest analizie tego, w jaki sposób trauma może prowadzić do-, i) podatności na zachorowanie, 2) nawrotu psychozy. Niektórzy badacze uważają, że trauma jest jedną z przyczyn psychoz. Niezależnie od tego, wyniki badań wskazują na związek między traumą i objawami psychoz (a zwłaszcza halucynacjami). Mimo iż wielu pacjentów jest ofiarami przemocy zarówno w dzieciństwie, jak i w wieku dorosłym, psychiatrzy i psycholodzy często nie dostrzegają związku między traumą i psychozą. Rozpoznanie tego związku umożliwia odpowiednie dostosowanie programu leczenia do potrzeb pacjentów. Końcowa część artykułu poświęcona jest prezentacji podstawowych zasad dotyczących tego, jak pytać się pacjentów o ich traumatyczne przeżycia w trakcie początkowego wywiadu.

The aim of this article is to present contemporary findings about complex relationships between interpersonal trauma and psychosis. Childhood abuse is related to the various psychological disturbances including. In fact, there are evidences that the relationship with psychosis may be even stronger than the relationship with other diagnostic categories. There are growing body of research that explores how trauma may increase-, i) vulnerability to psychosis or 2) probability of relapse. There are scientists who even suggest that trauma can cause some types of psychosis. Nonetheless, there is a strong relationship between trauma and symptoms of psychosis (particularly with hallucinations). Despite the fact that users of mental health services are more likely then the general population to be exposed to childhood abuse and violence during adulthood, psychiatrists and psychologists often do not identify any links between trauma and psychosis. Recognizing this relationship enables to modified treatment program in relation to patients needs. This article presents some principles of how to ask patients about their trauma during the initial assessment.